

Projekt Wstępny Systemu Informatycznego Transgranicznego Przemieszczania Odpadów

Założenia Systemu

1	Wstęp	3
1.1	Przeznaczenie dokumentu	3
1.2	Zakres dokumentu	3
1.3	Definicje i skróty	3
1.4	Dokumenty związane	3
2	Cele systemu	3
2.1	Ogólne	3
2.2	Integracja informacji i usprawnienie raportowania.....	4
2.3	Udoskonalenie nadzoru nad przesyłaniem dokumentów	4
2.4	Usprawnienie wykrywania podmiotów naruszających prawo	5
2.5	Usprawnienie procesu decyzyjnego	5
3	Założenia i ograniczenia systemu	5
3.1	Wymogi prawne	5
3.2	Założenia organizacyjne	8
3.3	Założenia dodatkowe.....	9
4	Kontekst.....	9
4.1	Proces transgranicznego przemieszczania odpadów	9
4.2	Charakter systemu	9

1 Wstęp

Niniejszy dokument opisuje specyfikację procesów jakie są realizowane w Systemie Transgraniczne Przemieszczanie Odpadów.

1.1 Przeznaczenie dokumentu

Dokument definiuje cele, założenia i ograniczenia Systemu Transgraniczne Przemieszczanie Odpadów wynikające z zapisów prawa, uwarunkowań organizacyjnych oraz nadrzędnego celu biznesowego projektu.

1.2 Zakres dokumentu

Dokument Założeń zawiera:

- przyczyny i cele i projektu,
- założenia i ograniczenia
- kontekst.

1.3 Definicje i skróty

Definicja/Skrót	Opis
System	Pod pojęciem system rozumie się System Transgraniczne Przemieszczanie Odpadów
TPO	Transgraniczne Przemieszczanie Odpadów
GIOŚ	Główny Inspektor Ochrony Środowiska, organ właściwy dla kontroli i monitoringu transgranicznego przemieszczania odpadów, właściciel biznesowy Systemu
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
SC	Służba Celna
ITD	Inspekcja Transportu Drogowego
UTK	Urząd Transportu Kolejowego
PKZŚ	Podmiot Korzystający ze Środowiska
Instalacja	Instalacja umożliwiający odzysk lub unieszkodliwienie odpadów.

1.4 Dokumenty związane

Dokument jest częścią dokumentacji projektowej, w której skład wchodzi:

- TPO_Projekt_Zalozenia,
- TPO_Projekt_Architektura,
- TPO_Projekt_Specyfikacja_Procesow,
- TPO_Projekt_Specyfikacja_Funkcjonalna.

2 Cele systemu

2.1 Ogólne

Celem opracowania i wdrożenia systemu informatycznego TPO jest usprawnienie działania GIOŚ w zakresie realizacji nałożonych przepisami prawa obowiązków związanych

z kontrolą i monitoringiem międzynarodowego przemieszczania odpadów.

Działania te wymagają szybkiego przetwarzania dużych ilości dokumentów przychodzących (zgłoszeń, dokumentów przesyłania, certyfikatów ostatecznego odzysku lub unieszkodliwienia i inne) oraz wychodzących (zezwolenia, odmowy, wezwanie do uzupełnienia, żądanie informacji dodatkowych, zgłoszenia przekazywane do innych podmiotów właściwych w kraju importu i tranzytu).

Usprawnienie procesu zostanie osiągnięte poprzez realizację celów cząstkowych:

1. Integrację informacji i usprawnienie raportowania,
2. Udoskonalenie nadzoru nad przesyłaniem dokumentów,
3. Usprawnienie wykrywania podmiotów naruszających prawo,
4. Usprawnienie procesu decyzyjnego.

2.2 Integracja informacji i usprawnienie raportowania

Celem systemu jest przeniesienie obsługi informacji z baz cząstkowych w formacie Microsoft Excel powstałych dla obsługi poszczególnych stanowisk pracy do jednej zintegrowanej bazy danych obejmującej cały zakres informacji związanych z Transgranicznym Przemieszczaniem Odpadów.

W ten sposób zamiast istniejących aktualnie oddzielnych baz dla:

- przemieszczeń legalnych
- nielegalnych przemieszczeń pojazdów
- nielegalnych przemieszczeń pozostałych odpadów,

powstanie jedna struktura danych obejmująca informacji o wszystkie kategoriach przemieszczeń.

Dodatkowo zintegrowany system zostanie uzupełniony o informacje dotyczące postępowań w sprawie nielegalnego przemieszczania odpadów (lub naruszenia warunków zezwolenia) oraz kar wymierzonych i zapłaconych.

Integracja informacji umożliwi także korzystanie z jednolitych słowników kategorii odpadów, sposobów przetwarzania, podmiotów uprawnionych oraz instalacji.

Jednolity dostęp do poszczególnych obszarów tematycznych umożliwi też ujednolicony sposób tworzenia raportów, szybszy i umożliwiający łączenie informacji z kilku obszarów tematycznych.

Oczekiwane korzyści: skrócenie czasu przygotowywania raportów, skrócenie czasu wyszukiwania informacji, zmniejszenie ryzyka popełnienia błędów przy wprowadzaniu danych.

2.3 Udoskonalenie nadzoru nad przesyłaniem dokumentów

System umożliwi kontrolę kompletności otrzymanych dokumentów oraz będzie sygnalizował ewentualne przekroczenie lub zagrożenie przekroczeniem terminów związanych z przekazywaniem dokumentów.

Oczekiwane korzyści: obniżenie ilości błędów, przyspieszenie wykrywalności wad w dokumentach otrzymywanych, skrócenie czasu weryfikacji kompletności dokumentów otrzymanych oraz wysyłanych.

2.4 Usprawnienie wykrywania podmiotów naruszających prawo

System udostępni organom kontrolnym (WIOŚ, SC, ITD, UTK, SG, Policja) informacje o warunkach udzielonego zezwolenia na przemieszczenie, co usprawni weryfikację legalności transportu odpadów.

System będzie wspomagał wychwytywanie informacji uprawdopodobniających przekroczenie warunków zezwolenia takich jak:

- brak informacji o zakończeniu przetwarzania lub unieszkodliwieniu odpadów w dopuszczalnym zezwoleniem terminie,
- wcześniejsze niż wynikałoby z warunków zezwolenia wyczerpanie limitu wolumenu odbieranych wyliczone w oparciu o wartości rzeczywiście zaraportowane.

Oczekiwane korzyści: zmniejszenie ryzyka nielegalnego transportu odpadów.

2.5 Usprawnienie procesu decyzyjnego

Przygotowywanie decyzji związanych z TPO (np. wydawanie i cofanie zezwoleń, odwołań w postępowaniach w sprawie przestępstwa nielegalnego przemieszczenia odpadów) będzie ułatwione poprzez łatwą dostępność aktualnej i wiarygodnej informacji o:

- podmiotach uczestniczących w TPO,
- ewentualnych naruszeniach warunków zezwolenia.

Oczekiwane korzyści: skrócenie czasu podejmowania decyzji, obniżenie ryzyka podjęcia decyzji błędnej.

3 Założenia i ograniczenia systemu

3.1 Wymogi prawne

Należy podkreślić, że o ile przepisy prawa, poza wzorami i zakresem informacyjnym kilku rejestrów oraz dokumentów, nie precyzują zakresu Systemu ani sposobu realizacji jego funkcjonalności - o tyle procesy objęte zakresem działania systemu są ściśle regulowane przepisami prawa. System musi uwzględniać rejestrowanie, wyszukiwanie i raportowanie informacji niezbędnych dla sprawnej realizacji określonych przepisami prawa działań. Poniżej przedstawiamy analizę wpływu poszczególnych aktów prawnych na wymagania dla systemu TPO.

Część z tych przepisów może ulec zmianie w sposób mogący mieć wpływ na poprawność lub użyteczność systemu. Poniższa tabela analizuje takie zależności.

Tabela 1. Wykaz aktów prawnych dotyczących dziedziny systemu TPO

Lp	Akt prawny	Zakres regulacji [zakres wpływu na system TPO]	Zakres możliwych zmian {prawdopodobieństwo}
1	Konwencja Bazylejska o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych z dnia 22 marca 1989 r. z późniejszymi zmianami (ost. 8 spotkanie Konferencji Stron 27.11-1.12.2006) wraz z notyfikacjami krajów dot. narodowej definicji odpadów niebezpiecznych (m.in. Polski) oraz	Pośrednio poprzez prawodawstwo UE oraz bezpośrednio poza UE: dokumenty zgłoszenia i przesyłania, klasyfikacje odpadów [słowniki, procedury,	Możliwość zmian w zakresie informacyjnym, wymogach raportowych oraz klasyfikacji {prawdopodobne}

	sposobu zgłaszania przesyłania odpadów niebezpiecznych.	parametry]	
2	ROZPORZĄDZENIE 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 ws PRZEMIESZCZANIA ODPADÓW (Dz. Urz. UE L 190 z 12.07.2006 str.1)	Procedury, czasy, klasyfikacja i kody odpadów [słowniki, procedury, parametry]	Możliwość zmian w klasyfikacji {bardzo prawdopodobne} lub procedurach {mało prawdopodobne}
3	USTAWA z dnia 29 czerwca 2007 r. O MIĘDZYNARODOWYM PRZEMIESZCZANIU ODPADÓW	Uszczegółowienie procedur i wymagań określonych w Rozporządzeniu 1013/2006 – właściwości organów i wykaz organów powiadamianych [słowniki, procedury]	Możliwość zmian w procedurach lub właściwościach {prawdopodobne}
4	DYREKTYWA 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 5 kwietnia 2006 ws ODPADÓW (Dz. Urz. UE L 114 z 27.04.2006, str. 9)	Wymogi zezwoleń oraz zakres informacji rejestrowanych przez przedsiębiorstwa prowadzące unieszkodliwianie i odzysk odpadów [słowniki, ew. zakres danych o podmiotach uprawnionych do unieszk. lub odzysku odp]	Możliwość zmian zakresie informacji {mało prawdopodobne}
5	USTAWA z 27 kwietnia 2001 PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA (Dz. U. Z 2006 Nr 129, poz. 902 z późn. zmianami)	Brak bezpośredniego wpływu, wpływ poprzez delegację do ustaw szczegółowych i rozporządzeń wykonawczych	-
6	USTAWA z 27 kwietnia 2001 O ODPADACH (Dz. U. z 2007 Nr 39, poz. 251 i Nr 88, poz. 587) z późn. zmianami	Wymogi zezwoleń oraz właściwość organów wydających zezwolenia na odzysk, unieszkodliwienie lub transport odpadów - art. 26-28, 33, 63 i in. [słowniki, ew. zakres danych o podmiotach uprawnionych do unieszk. lub odzysku odp]	Możliwość zmian w zakresie wymaganych informacji {prawdopodobne}
7	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z dnia 23 sierpnia 2007 r. w sprawie urzędów celnych właściwych w sprawach międzynarodowego przemieszczania odpadów (Dz. U. z dn. 28 sierpnia 2007r, nr 155, poz. 1088)	Lista dopuszczalnych miejsc odpraw celnych dla TPO. [słownik, ew. walidacja]	Możliwe zmiany w liście urzędów {bardzo prawdopodobne}
8	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 17 stycznia 2008 r. w sprawie wzoru wniosku o wydanie zezwolenia wstępnego (Dz. U. z dn. 29 stycznia 2008 r. nr 14, poz. 91)	Zakres informacji wymaganych w zezwoleniu wstępnym [min. zakres danych dla instalacji, ew. walidacja rozszerzona]	Możliwe zmiany w zakresie lub strukturze informacji {prawdopodobne}
9	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 1 lutego 2008 r. w sprawie wzoru rejestru instalacji, którym udzielono zezwolenia wstępnego, oraz sposobu jego udostępniania (Dz. U. z dn. 19 lutego 2008r., nr 27, poz. 160)	Zakres informacyjny rejestru, wzór raportu [definicja raportu lub/i widoku danych]	Zmiany w zakresie lub/oraz wzorce {prawdopodobne}
10	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 15 kwietnia 2008 r. w sprawie wzoru rejestru	Zakres informacyjny i wzór rejestru zgłoszeń i decyzji ws.	Możliwe zmiany w zakresie informacji

	zgłoszeń i decyzji w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów oraz sposobu jego udostępniania (Dz. U. z dn. 5 maja 2008 r. nr 77, poz.463)	TPO [definicja raportu lub/i widoku danych]	lub/oraz wzorce rejestru {prawdopodobne}
11	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie sposobu obliczania wysokości sumy gwarancyjnej (Dz. U. z dnia 5 czerwca 2008 r. nr 96 poz. 618)	Sposób obliczania sumy gwarancyjnej [ew. rozszerzona walidacja]	Możliwe zmiany stawkach za magazynowanie {prawdopodobne}
12	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 24 czerwca 2008 r. w sprawie rodzajów odpadów, których przywóz w celu unieszkodliwiania jest zabroniony (Dz. U. z dnia 7 lipca 2008 r. nr 119 poz. 769)	Wyłączone wszystkie rodzaje unieszkodliwiania z wyjątkiem kategorii D10 dla niektórych kategorii odpadów [ew. rozszerzona walidacja, słowniki]	Możliwe zmiany w liście {prawdopodobne}
13	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI z dnia 11 lipca 2008 r. w sprawie wykazu przejść granicznych, którymi realizowane jest przemieszczanie odpadów (Dz. U. z dnia 11 lipca 2008 r. nr 123 poz. 800)	Lista przejść granicznych dopuszczalnych dla TPO [ew. rozszerzona walidacja]	Możliwe zmian w liście {bardzo prawdopodobne}
14	ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 801/2007 z dnia 6 lipca 2007 r. dotyczące wywozu w celu poddania odzyskowi niektórych odpadów wymienionych w załączniku III lub IIIA rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 do pewnych państw, których nie obowiązuje decyzja OECD w sprawie kontroli transgranicznego przemieszczania odpadów	Regulacje odrębne państw spoza OECD – <i>rozporządzenie uchylone przez Rozporządzenie 1418/2007 (patrz poz. 17)</i>	-
15	DECYZJA RADY OECD 2001/107: Decision of the Council C(2001)107 concerning the control of transboundary movements of wastes destined for recovery operations, as amended by C(2004)20.	Reguluje import odpadów przeznaczonych do odzysku w krajach OECD. App. 1. Klasyfikacja strumienia odpadów (kody Y) App. 2. Lista charakterystyk niebezpieczeństwa App. 3. Lista odpadów poddanych zielonej proc. kontrolnej App. 4. Lista odpadów poddanych bursztynowej proc. kontrolnej App. 5. Klasyfikacja operacji odzysku i unieszkodliwienie odpadów [słowniki, walidacje, parametry czasowe]	Możliwe zmiany w słownikach {prawdopodobne}
16	ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 1379/2007 z dnia 26 listopada 2007 r. zmieniające załączniki IA, IB, VII i VIII do rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przemieszczania odpadów w celu uwzględnienia postępu technicznego oraz zmian ustanowionych na mocy konwencji bazylejskiej	Zmiany we wzorach dokumentów: zgłoszenia, przesyłania, informacji dołączonej do przemieszczenia. [zakres informacji, walidacje podstawowe]	Możliwość dalszych zmian {mało prawdopodobne}
17	ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 1418/2007	Regulacja odrębne państw	Możliwość

	z dnia 29 listopada 2007 r. dotyczące wywozu w celu poddania odzyskowi niektórych odpadów wymienionych w załączniku III lub IIIA rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady do pewnych państw, których nie obowiązuje decyzja OECD w sprawie kontroli transgranicznego przemieszczania odpadów	spoza OECD dot. zakazu przywozu, notyfikacji (art. 35 R(WE) 1013/2006), odstąpienia od kontroli, kontroli wg procedur krajowych [ew. rozszerzone walidacje i słowniki]	dalszych zmian {bardzo prawdopodobne}
18	ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 669/2008 z dnia 15 lipca 2008 r. uzupełniające załącznik IC do rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przemieszczania odpadów	Zmiany w instrukcji wypełniania dokumentów zgłoszenia i przesyłania [walidacje]	Możliwość dalszych zmian {prawdopodobne}
19	ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 740/2008 z dnia 29 lipca 2008 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1418/2007 w zakresie procedur obowiązujących w związku z wywozem odpadów do niektórych państw	Zakres obowiązywania procedur wywozu odpadów do poszczególnych krajów [ew. walidacje rozszerzone]	Możliwość dalszych rozporządzeń wprowadzających zmiany w słowniku {bardzo prawdopodobne}
20	ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 308/2009 z dnia 15 kwietnia 2009 r. zmieniające, w celu dostosowania do postępu naukowo-technicznego, załączniki IIIA i VI do rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przemieszczania odpadów	Zmiana w klasyfikacji odpadów (IIIA) – zmiany w słowniku; Zmiana wzoru rejestru wstępnych zezwoleń (VI) [słowniki]	Możliwość dalszych rozporządzeń wprowadzających zmiany w słowniku {prawdopodobne}

Podane w tabeli zakresy wpływu na system obejmują zarówno podstawową wymaganą funkcjonalność jak i ewentualne rozszerzenia. Zakłada się, że projekt Systemu będzie uwzględniała możliwość rozszerzenia zakresu funkcjonalnego. Lista i priorytety funkcjonalności zostaną opisane w Specyfikacji Funkcjonalnej.

Obszary Systemu, które są wrażliwe na zmiany w przepisach prawnych powinny uwzględniać tę zmienność i w zależności od prawdopodobieństwa zmian:

- zapewnić możliwość edycji słowników i parametrów przez zaawansowanego uprawnionego użytkownika – dla zmian bardzo prawdopodobnych
- zapewnić możliwość edycji słowników i parametrów co najmniej przez administratora – dla zmian prawdopodobnych
- wskazać sposób ograniczenia negatywnego wpływu istotnych zmian – dla zmian mało prawdopodobnych istotnych dla użyteczności Systemu.

3.2 Założenia organizacyjne

Właścicielem biznesowym systemu i głównym beneficjentem korzyści będzie Wydział Transgranicznego Przemieszczania Odpadów w Departamencie Kontroli Rynku. Zakłada się ok 15 użytkowników Systemu.

Sprawy nie są przypisane imiennie, lecz wszystkie czynności w sprawie są rejestrowane imiennie tzn. informacje o osobie wprowadzającej lub zmieniającej dane w systemie są rejestrowane.

Zakłada się zdalny dostęp w trybie odczytu do informacji niezbędnych dla przeprowadzenia kontroli legalności transportu odpadów dla grona użytkowników z WIOŚ, ITD, Urzędu Transportu Kolejowego, Służby Celnej, Służby Granicznej oraz Policji.

Część informacji zgodnie z obowiązującymi przepisami podlega publikacji.

3.3 Założenia dodatkowe

System powinien współpracować z jednolitą platformą Ekoinfonet, szczególnie w zakresie danych podmiotu korzystającego ze środowiska oraz innych danych słownikowych. Współpraca ta jednak nie powinna mieć negatywnego wpływu na użyteczność i wydajność Systemu.

4 Kontekst

4.1 Proces transgranicznego przemieszczania odpadów

Proces transgranicznego przemieszczania odpadów został uregulowany Konwencją Bazylejską oraz prawem unijnym i ustawami krajowymi.

Aktualny stan prawny daje narzędzia dla śledzenia całego przepływu odpadów (należących do kategorii poddanych kontroli) pomiędzy państwami sygnatariuszami począwszy od kraju wywozu (eksportu) przez wszystkie kraje tranzytowe po kraj przywozu (importu). Czyli od ich wytworzenia w procesie produkcyjnym wytwórcy - eksportera po ich odzysk lub unieszkodliwienie (jedną z metod określonych jako dopuszczalne) przez odbiorcę lub odbiorców.

Organem właściwym w sprawach przywozu, wywozu i tranzytu jest w Polsce Główny Inspektor Ochrony Środowiska (GIOŚ). Oznacza to, że na poniższym diagramie (Rys. 1) GIOŚ pełnić może rolę, każdego z właściwych organów w nim uwidoczniionych.

4.2 Charakter systemu

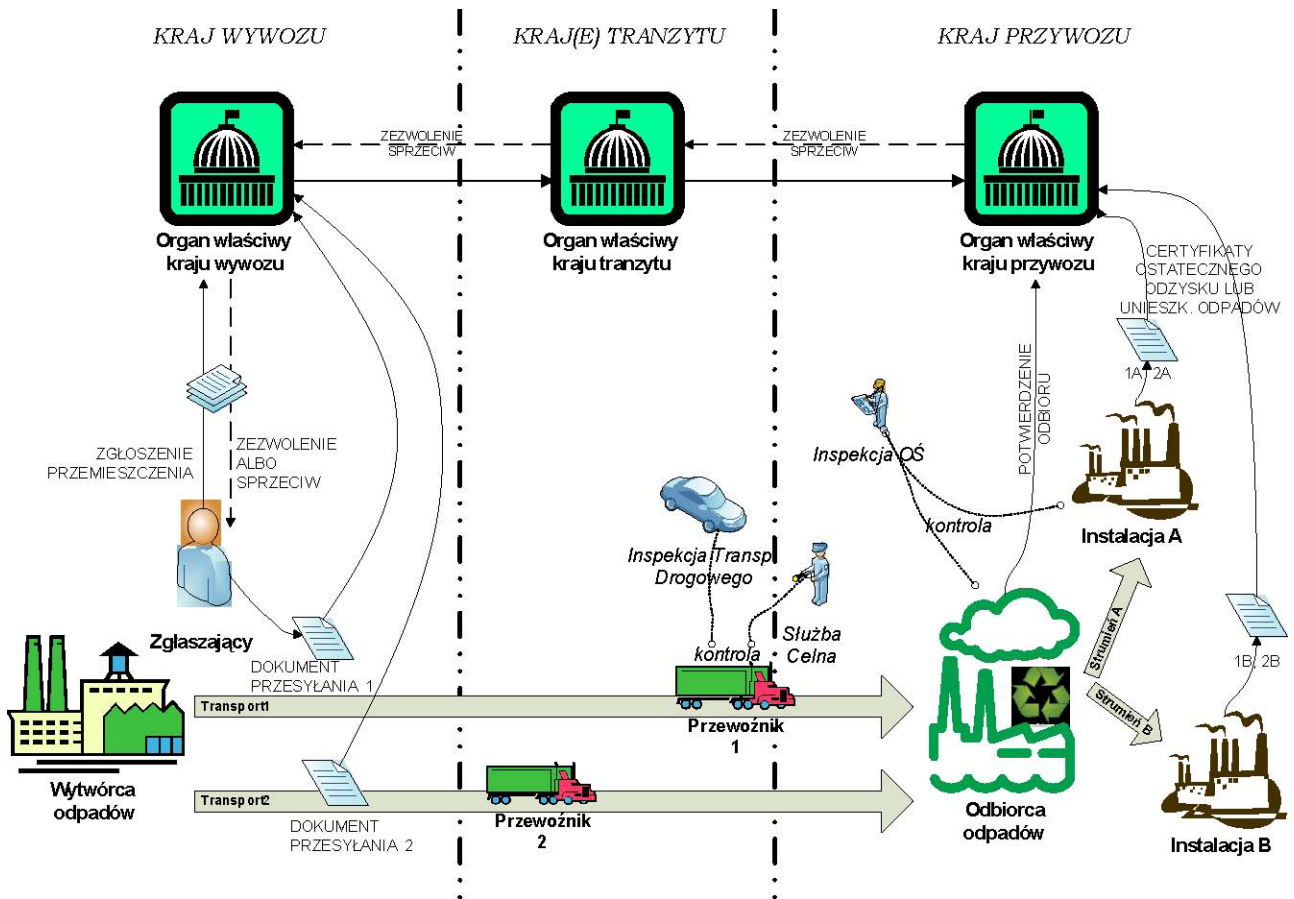
Biorąc pod uwagę obowiązki właściciela biznesowego Systemu należy stwierdzić, że System TPO należeć będzie do klasy Systemów Zarządzania Sprawami (z elementami funkcjonalności systemu zarządzania dokumentami).

Standardowe cechy Systemu Zarządzania Sprawami:

- rejestracja i automatyczna numeracja spraw (w tym wypadku: zgłoszenie wywozu, przywozu lub tranzytu odpadów)
- dołączanie dokumentów do sprawy (obrazu cyfrowego, tekstu lub rekordu),
- rejestracja korespondencji w sprawie przychodzącej i wychodzącej,
- rejestracja czynności i decyzji w sprawie, skutkujące zmianą statusu sprawy,
- wspomagane przez System przygotowywanie dokumentów w sprawie,
- raportowanie spraw wg atrybutów i sprawozdań zagregowanych,
- alarmowanie spraw wg atrybutów (przekroczenie dat lub ilości progowych),
- wyszukiwanie spraw wg nr, przedmiotu (rodzaj czynności, kategoria odpadu), podmiotów (zgłaszającego, uczestniczącego), ilości, dat, statusów i in.
- udostępnianie rejestrów spraw,

Powyższe cechy Systemu mogą – o ile będzie to uzasadnione ekonomicznie - być rozszerzone o:

- wspomaganie prowadzenie sprawy poprzez podpowiedź lub wymuszenie następných czynności procedury w oparciu o zdefiniowane sekwencje czynności (funkcje *workflow*),
- priorytetyzowanie spraw,
- przekazywanie spraw.

Rysunek 1: Uproszczony diagram przepływu dla procesu transgranicznego przemieszczenia odpadów